

Nap

Észlelő	Észl.	Módszer	Műszer
Áldott Gábor (Budapest)	3	pr	8 L
Balogh Zoltán (Hajdúböszörmény)	5	v,f	8 L
Bartha Lajos (Budapest)	29	v,tá,r	5 L
Bozány Imre (Csitár)	1	v	10 T
Bozsoky János (Kaposvár)	1	v	15 T
Farkas László (Budapest)	9	v,r	10 L
Görgei Zoltán (Tamási)	10	v,r	9 L
Hadházi Csaba (Hajdúhadház)	6	v,r	16 T
Horváth László (Tamási)	3	v	6,7 L
Iskum József (Budapest)	11	v,pr,tá,H,CCD	10 L
Kren Gustav (Zágráb, CR)	20	pr	13,3 L
Patyi Sebestyén (Budapest)	1	f	13 L
Pápics Péter (Budapest)	7	v	7,6 T
Prehoffer Elemér (Budapest)	20	pr	8 L
Ravaszh Bálint (Gyopárosfürdő)	3	pr,r	5 L
Szeiber Károly (Budapest)	6	pr	7,2 L

Észlelések száma: 134
Észlelt napok száma: 23
Protuberanciák száma: 69

Foltcsoport MDF: 4,9
Fáklyamező MDF: 5,7
Protuberancia MDF: 7,6

Rövidítések: v= vizuális módszer, r= részletrajz, f= fotó, p= projekciós módszer, H= H α észlelés, tá= táblázatos adatok, j= jegyzet, CCD=videós rögzítés, AA= aktív terület, MDF= átlagos napi gyakoriság, PU= penumbra, U= umbra, CM= centrálmeridián.

Dátum AA	F	Pr	Dátum AA	F	Pr	Dátum AA	F	Pr			
1.	4	5	8	11.	-	-	-	21.	2	-	-
2.	4	4	-	12.	4	3	-	22.	-	-	-
3.	6	7	-	13.	-	-	-	23.	-	-	-
4.	4	4	-	14.	6	9	7	24.	-	-	-
5.	8	7	7	15.	5	10	7	25.	5	5	-
6.	6	9	-	16.	5	4	-	26.	4	4	-
7.	5	7	7	17.	7	4	-	27.	4	4	-
8.	-	-	-	18.	-	-	-	28.	4	4	7
9.	7	7	9	19.	5	9	-	29.	5	7	9
10.	5	7	8	20.	5	9	-	30.	3	2	-

Áprilisban az aktivitás és az észlelések száma is emelkedett. Kevés volt az A és B típusú AA. Az első napokban nyugszik két monopolár.

1-jén a DK-i negyedben van egy B és egy J típusú AA. Az első 4-én a CM-en -26° -on beindul és D típusúra fejlődik. (A másik darabolódik, 5-től pórushalmaz, CM -29° , 7-ére elhal.) Patyi téves flerfotója után nyomozva Tuboly Vincétől kaptam internetes

segítségét: kiderült, egy nagy rádió fler (164 MHz) volt 13:49 UT-kor a csoport közepén. A hossza ekkor 100 ezer km, a vezető PU átmérője 32 ezer km. 5-én és 6-án hasonló, 7-ére összeesik, a követő pórushalmazból csak pár darab marad. 9-én csak a vezető folt él és nyugszik. 10-én felette 30 ezer km-es fényes protuberancia oszlop és halvány ív látható. Nem tér vissza.

A 4-én visszatért AA (Meteor 1999/5) +23°-on eleinte H vagy D típusú. 6-tól az É-i határában új folt képződik, majd hozzá a követő is. 7-én olyan, mint két párhuzamos csoport. 9-én már egy nagy folt- és pórushalmaz, nem szétválasztható. Ekkor ér a CM-re. 10-én a legsűrűbb, 12-én már sokkal kisebb pórushalmaz, 14-re a perem előtt elhal.

5-6-án kel két kis csoport a DK-i negyedben és kb. 8-án keletkezik a peremnél másik kettő. 10-én csak három kis méretű D típusú AA, -16°, -28°, -17°-on. 11-13-án vannak CM-en. Ezután két újabb AA jön létre, és kettő elhal. A nyugvást egyik sem éri meg. 20-áig még négy kis AA látható.

A borultság miatt kelésüket nem láthattuk két párhuzamos AA-nak, melyek 25-én a DK-i negyedben vannak egy pórushalmazzal. A +18°-on lévő C lassan csökken, 30-án bipórus. A +23°-on lévő D nyúlik, sokasodik, 28/29-én vannak a CM-en. 29-én maximumban, hossza ekkor 160 ezer km, egy kicsi vezető egy nagy hosszúkás követő, és köztük egy rakás pórus (kb. 80 db U).

Ismét volt sok szép protuberancia, a legnagyobb 9-10-én W 0°-nál 90 ezer km-es halvány, kusza oszlopok, ívek. 7-én E -37°-on egy eruptív csavarodott hurok, majd — előhírnőeként egy foltcsoportnak — 28-án E +14°-on kifelé mutató szálak. Ez másnapra egy eruptív hurok fényes talapzattal, közvetlenül a beforduló foltok fölött. Egyre több a magas szélességű protuberancia, Fényi Gyula szerint ez egy évvel a maximum előtt jellemző.

ISKUM JÓZSEF

A napfogyatkozás megfigyeléséről

Az augusztus 11-i teljes napfogyatkozásra mi is nagyon készülünk és minden fórumon igyekszünk felhívni a figyelmet arra, hogy senki ne nézzen közvetlenül a Napba. Azt is gyakran mondogatjuk, hogy a kormozott üveg sem egészséges a szem számára, és — bár üzleti fogásnak tűnik — inkább a napfogyatkozás-szemüveget ajánljuk a nagyérdeműnek. A Nap megfigyelésére azonban a kivetítéses módszer tűnik a legbiztonságosabbnak, mi is ezt alkalmaztuk 1996. október 12-én, a részleges napfogyatkozás bemutatásakor.

Mindenkinek felhívtuk a figyelmét a Napba nézés veszélyeire, de úgy tűnik, nem volt eléggé hatásos. Akadt ugyanis valaki, aki csakazértis belenézett a távcsőbe, aztán persze gyorsan el is rántotta a fejét. Ez adta az ötletet, hogy egy papírlapot tegyünk az okulár mögé, majd megkértük a jelenlévőket, hogy képzelje mindenki a saját szemét a papír helyébe. A lap pillanatok alatt elkezdett füstölni. Ettől kezdve senki nem akart belenézni a távcsőbe.

Trupka Zoltán